

اولین زائر اربعین

اربعین سال ۶۱ هجری کربلا تنها ۲ زائر داشت «جابر بن عبدالله انصاری» محاسبی گرانقدر رسول‌الله(ص) به همراه شاعرگوش «طلحه عوفی» نخستین زائران حرم امام حسین(ع) بودند که پس از واقعهٔ عاشورا و شهادت سرور و سالار شهیدان و یارانش از مدینه هسپار عراق شدند و روز بیستم صفر به کربلا رسیدند. «سید بن طاووس» از علمای برجسته شیعه، داستان زیارت جابر و عطیه از کربلا را نقل کرده و زیارت‌نامه‌ای را که جابر با آن، امام و شهدا را زیارت کرده، آورده است. جابر پس از زیارت، روی قبر خم شد و صورت خود را به قبر مالید و چهار رکعت نماز خواند و آن گاه به زیارت قبر علی اکبر رفت و آن حضرت را نیز زیارت کرد و بر قبر او بوسه زد و دو رکعت نماز گزارد. سپس به زیارت بقیه شهدا رفت و با کلماتی عمیق زیارت نامه خواند. در پایان به زیارت حضرت ابوالفضل(ع) رفت و با جمالتی زیبا آن حضرت را زیارت کرد و دو رکعت نماز گزارد.«**عطیه کوفی**» نیز ماجرای زیارت امام حسین(ع) را در روز اربعین این گونه روایت می کند: هنگامی که نزدیک کربلا رسیدیم، جابر در نهر فرات غسل کرد و لباس پوشید و خود را خوش بو ساخت. هر گامی که به سوی قبر امام حسین(ع) برمی‌داشت، زاننش به ذکر و یاد خدا مشغول بود. هنگامی که نزدیک قبر رسید، گفت: دست مرا به قبر برسان. دست او را روی قبر نهادم. جابر از بسیاری غم واندوه از هوش رفت و روی قبر افتاد. من به سر و صورتش آب پاشیدیم. آنگاه که به هوش آمد، سه بار فریاد زد: «یا حسین». سپس گفت: چگونه دوستی است که پاسخ دوست خود را نمی‌دهد؟ سپس گفت: «چگونه می‌توانی پاسخ بدهی، در حالی که رگ‌های گردنت بریده شده، خونت ریخته شده و سرت از بدن

«موریس دوکبرا» نویسنده فرانسوی می‌نویسد: اگر مورخین ما حقیقت قیام امام حسین را درک می‌کردند این عزاداری را مجنونانه نمی‌پنداشتند زیرا پیروان حسین به واسطه عزاداری برای ایشان می‌دانند که پستی و زبردستی و استعمار و استثمار را نباید قبول کنند.

جدا گشته است؟ جابر به اطراف قبر روی گرداند و چنین گفت: سوگند به خدانندی که محمد(ص) را به پیامبری برانگیخته، ما نیز در یادش شما شریکیم. عطیه از او پرسید: «چگونه در پادشای با آنان شریکیم؟» در حالی که ششمیری زنده‌ایم؟ حال آنکه سرهای آنان در راه خدا از تن جدا گشت و فرزندانشان یتیم و همسرانشان بیوه شدند؟». جابر پاسخ داد: «ای عطیه، از حبیبم پیامبر خدا (ص) شنیدم که می‌فرمود: «هر کس گروهی را دوست بدارد، روز رستاخیز در صف آنان قرار می‌گیرد و با آنان در یک مکان گرد می‌آید و هر کس رفتار گروهی را دوست داشته باشد، در یادش با کیف عمل شریک خواهد بود، سوگند به خدایی که محمد(ص) را به پیامبری برانگیخته، نیت و اعتقاد من و یارانه، همان اعتقاد و نیت حسین و یارانش است» عطیه، ادامه ماجرا را این گونه بیان می‌کند: «در این هنگام، سبای کاروانی از سوی شام دیدار شما جدا جابر گفت: «برو از این کاروان برای ما خبری بیاور، رقتم و گفتم: «جابر، برخیز و به پیشروای حرم رسول خدا (ص) بیا. اینک زین العابدین است که همراه عمه‌ها و خواهرانش می‌آیند.» جابر با سروپای رهنه حرکت کرد. هنگامی که نزدیک امام سجاد(ع) رسید، امام به وی فرمود: «یا تو جابری؟» عرض کرد: «آری.» امام فرمود: «جابر، در این مکان بود که مران ما کشته شدند، کودگانمان را سر بریدند، زانمان اسیر گشتند و خیمه‌ها ما را آتش زدند.»

۱۳۸۲ سال بعد

۱۳۸۲ سال قمری از اربعین حسینی می‌گذرد. در ۱۴۴ هجری قمری و ۱۴۰۱ هجری شمسی کربلا در اربعین حسینی میزبان میلیون‌ها عاشق و دلباخته سرور و سالار شهیدان از اقصی نقاط جهان است. در روزهای منتهی به اربعین میلیون نفر از سراسر جهان خود را به عراق می‌رسانند و ده‌ها کیلومتر مسیر شرجینف به کربلا را با پای پیاده طی می‌کنند تا خود را به قطعه‌ای از بهشت برسانند. در این میان، مسیر هر چقدر خطرناک‌تر و تهدیدهای تکفیری‌ها هر چقدر بیشتر می‌شود، شوق پیوستن به بزرگ‌ترین راهپیمایی جهان نیز افزایش می‌یابد. سال ۲۰۰۳ بود که با فروپاشی رژیم بخت عراق و از بین رفتن حاکمیت

پاپائی عمر با برکت خود جملاتی را به اصحاب خود نقل می‌کنند که شش‌هه و سنی بر صحت انتساب آن بر حضرت پیامبر صحه گذاشته‌اند. پیامبر می‌فرماید: «من در میان شما دو چیز باقی می‌گذارم که اگر آنها را دستاویز قرار دهید، هرگز گمراه نخواهید شد: کتاب خدا و عترتم که اهل بیتم هستندای مردم بشنوبید! من به شما رساندم که شما در کنار حوض بر من وارد می‌شوید، پس من از شما درباره رفتارناتان با این دو یادگار ارزشمند سؤال خواهم کرد، یعنی کتاب خدا و اهل بیتم»

بخشی از مشکلات و زخم‌های دردناک امت اسلامی که اربعین می‌تواند درمان آنها باشد دقیقاً به حدیث نقلین برمی‌گردد پیامبر(ص) می‌فرماید امت اسلامی در صورتی مسیر سعادت و

از خود بروز دادند، به درج‌های بوده است که در تمام این قرون متعادی هر کسی که آن را شنید، بی‌اختیار زبان به تحسین و آفرین گشود. این مردم دلبر غیرتمند، نامی بلند و غیرقابل زوال برای خود تا ابد باقی گذاشتند.»
«واشنگتن ایروینگ» مورخ مشهور آمریکایی می‌گوید: برای امام حسین (علیه‌السلام) ممکن بود که زندگی خود را با تسلیم شدن به یزید نجات بخشد، لیکن مسئولیت پیشوا و نهضت بخش اسلام اجازه نمی‌داد که او یزید را به عنوان خلافت بناساند. او به زودی خود را برای قبول هر نازاحتی و فشاری به منظور رها ساختن اسلام از چنگال بنی امیه آماده ساخت. در زیر آفتاب سوزان سرزمین خشک و در روی ریگ‌های تفتیده عراق روح حسین فنا ناپذیر است. ای پهلوان و

از سال ۲۰۱۴ (۱۳۹۳) که تعداد حاضران در راهپیمایی عظیم اربعین از ۲۰ میلیون نفر گذشت و چشم جهانیان به این رویداد بزرگ باز شد. سال به سال جمعیت حاضر در اربعین بیشتر و بیشتر می‌شود.
سنال ۱۳۹۴ جمعیت حاضر در اربعین «۲۳ میلیون نفر تخمین زده شد ولی مقامات عراقی اعلام کردند جمعیت حدود ۲۶ میلیون نفر بوده است». گفته می‌شود که پیاده‌روی اربعین «بزرگ‌ترین گردهمایی سالانه جهان» است؛از نظر جمعیت تنها رقیب مراسم اربعین که ممکن است به ذهن کسی برسد مراسم «کوم میلا» در هند است که آن هم البته رقیب نیست؛ هر ۳ سال یکبار برگزار می‌شود و سالانه نیست و هر بار حدود ۲ ماه طول می‌کشد و هر بار در یک منطقه

«آنتوان بارا» متفکر مسیحی: «اگر حسین بن علی(ع) از آن ما بود، به نام او در هر جهانیان را به‌نام او به‌سوی راهپیمایی فرا می‌خواندیم.»

«آنطوان ضو» : «امام حسین، در راه رهایی از ظلم و ستم و تحقق عدالت به شهادت رسیدند. امام حسین نه تنها مظلومانه جان خود را از دست داده‌اند بلکه ایشان در روزگار ما هم مظلوم هستند چون ما نتوانستیم ایشان را خوب معرفی کنیم.

جغرافیایی متفاوت در حاشیه رود گنگ و برای شست‌وشوی بدن در آب برپا می‌شود. پیاده‌روی اربعین علاوه بر میزان جمعیت، زگرد‌های دیگری هم دارد که این مراسم را به زکوردادرترین گردهمایی جهان تبدیل کرده است. مسیر نجف تا کربلا که

۸۰ کیلومتر است، مسیر تاریخی پیاده‌روی اربعین محسوب می‌شود، ولی مسیرهای اصلی سفر زائران به کربلا بیش از ۶۴۰ کیلومتر طول دارد و این میزان راهپیمایی در مجموع خودش یک زکورد جهانی است. از سوی دیگر پیاده‌روی اربعین زائرانی از حدود ۲۰ کشور جهان دارد. فقط شیعیان ایران و عراق و غرب آسیا نیستند و هرسال زائرانی از کشورهای در قاره‌های مختلف از جمله تریش، فنلاند، استرالیا، سوئد، نامارک، آمریکا، انگلستان، آروژانتین، کلمبیا، روسیه وید در پیاده‌روی اربعین حضور دارند.» اربعین زکورد دیگری نیز دارد و در برخی از سال‌ها تعداد ویدعه‌های غذایی توزیع‌شده میان زائران اربعین بیش از ۷۰۰ میلیون وعده شامل صبحانه و ناهار و شام برآورد شده است. در روز اربعین همچنین نماز جماعت همزمان در مسیر نجف تا کربلا برپا می‌شود و این نماز که گاهی صف‌هایش کیلومتری است و حضور میلیون‌ها نمازگزار برگزار می‌شود بزرگ‌ترین نماز جماعت مشترک (منقطع) در جهان محسوب می‌کنیم.

اسا این که چسرا بزرگ‌ترین راهپیمایی جهان هستی و بزرگ‌ترین اجتماع بشری در سال باید از سوی رسانه‌های بزرگ جهانی و منتقاهای سانسور شود جای تأمل دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که رویداد اربعین غالباً در رسانه‌های غربی (همانند سی‌ان‌ان، نیویورک تایمز، رویترز، بیرونیوز، ایندپندنت، بی‌بی‌سی، فاکس نیوز، ان بی‌سی، دلیلی میل و آسوشیتدپرس) به طور منفی نشان داده می‌شود. برخی از آنها سعی می‌کنند اربعین را یک رویداد خطرناک معرفی کنند و برخی دیگر نیز تنها بر جنبه‌های سطحی رویداد نظیر توزیع غذا و نوشیدنی رایگان بین زائران و همچنین ارائه مکان‌هایی برای استراحت، شست‌وشو و خواب تنها در مسیر زیارت امام حسین(ع) متمرکزند (خبرگزاری فارس، ۱۵ شهریور ۱۴۰۰) در حالی که این رویداد بزرگ، جنبه‌های عمیق دیگری همچون پیام صلح و همبستگی و بعضی از دیگر اهداف خردسال بودند و احتیاج به پندر داشتند.»

جریانات سلفی–تکفیری به خوبی می‌دانند اندیشه‌ای که از درون گردهمایی باشکوه اربعین بیرون می‌آید درست در نقطه مقابل فلسفه و جودی آنها است که همان پاشاندن بذر کینه و نفاق در میان امت اسلامی است.

پیاده‌روی اربعین و حیرتی که این اجتماع باشکوه در میان امت اسلامی ایجاد می‌کند فرصت مناسبی است تا به پیروان سایر مذاهب اسلامی که سرگشته و حیران به تماشای بزرگ‌ترین راهپیمایی جهان نشستندانه معارف اهل بیت علیهم‌السلام تبیین شود.

پیاده‌روی اربعین و حضور ۲۰ میلیون نفر در این مراسم باید سانسور شود، چرا که پیام این حضور وحدت امت اسلامی حول محور قرآن و اهل بیت(ع) است.

دریچه‌ای به جهان

khareji@kayhan.ir

اشاره

زائران اربعین حسینی در ۲۰ صفر سال ۶۱ هجری بنا به روایتی تنها جابر بن عبدالله انصاری و شاگردش بوده‌اند. برخی نیز نوشته‌اند امام سجاد(ع) و اهل بیت در مسیر بازگشت از شام در ۲۰ صفر خود را به کربلا رسانده و زائر حضرتش بوده‌اند اما اکنون و بعد از گذشت ۱۳۸۲ سال قمری از این روز، مسیر پیاده‌روی اربعین از نجف تا کربلا پذیرای بیش از ۲۰ میلیون زائر از بیش از ۷۰ کشور جهان است. به راستی رمز و راز این عشق و ارادت چیست؟ و چرا با وجود این که راهپیمایی اربعین به اذعان خود رسانه‌های غربی تبدیل به بزرگ‌ترین گردهمایی بشری شده است این رسانه‌ها این اجتماع بزرگ و باشکوه را سانسور می‌کنند و به صورت گذرا به آن می‌پردازند چه رمز و رازی در اربعین هست که غربی‌ها و البته بسیاری از سران عرب منطقه از آن می‌ترسند. در این گزارش به چرایی این مسئله می‌پردازیم.

سرویس خارجی کیهان

یاده تا بهشت

بزرگ‌ترین اجتماع بشری جهان در راهپیمایی اربعین، چرا سانسور می‌شود؟

شناخت حسین(ع) پیام بزرگ اربعین

اربعین پیام دیگری نیز به ۸میلیارد جمعیت جهان دارد و آن پیام عدالت‌آزادی و مبارزه با ظلم و ستم است. سالانه ۲۰ میلیون نفر از سراسر جهان خود را به عراق می‌رسانند و با پای پیاده از نجف راهی کربلا می‌شوند. طبیعتاً هر انسانی که نگاه اول به این گردهمایی، از علل و فلسفه آن خواهد پرسید و باز خواهد پرسید که حسین(ع) کیست؟ اربعین فرصت بسیار مناسبی است تا شخصیت بی‌نظیر اباعبدالله اسلامی در کربلا بازگشت به حدیث نقلین و تمسک به اهل بیت(ع) به عنوان محور وحدت و مفسرین واقعی قرآن است. شاید به همین دلیل باشد که تئوریست‌های سلفی تکفیری به شدت با زیارت اربعین مخالف هستند و سالانه در آستانه این مراسم تهدیدات آنها نیز بیشتر می‌شود. آنها به خوبی می‌داننداندیشای که از درون این گردهمایی باشکوه بیرون می‌آید درست در نقطه مقابل فلسفه وجودی آنها است که همان شتم و انتقام و پاشاندن بذر کینه و نفاق در میان امت اسلامی است.

نگاهی گذرا به جنایت‌های داعش، القاعده، بوکوحرام، جهه‌الشم و… به خوبی گویای این واقعیت تلخ است که تیغ نیز آنها بیشتر از آنکه دشمنان قوسم خود امت اسلامی را نشانه رفته باشد به سوی برادران و خواهران مسلمانان بوده است. کافی است یک جست‌وجوی ساده در فضای مجازی کنید و ببینید قربانیان حملات تروریستی گروه‌های تروریستی سلفی– تکفیری طی سال‌های اخیر بیشتر چه کسانی بوده‌اند؟ماتسانفه بسیاری از مسیبین این جنایت‌ها و کسانی که به خود بمب می‌بندد و در اجتماعات اسلامی در مساجد و حسینیه‌ها خود را منفجر می‌کنند سن و سال بسیار پائینی دارند به طور قطع و یقین اندیشه درست انسان سناز و وحدت بخش نقلین به آنها عرضه نشده است که چنین به برهانه رفتارند.

اجتماع باشکوه اربعین حداقل این سوال در در میان پیروان

امام حسین(ع) مقاله و کتاب نوشته‌اند. «آنتوان بارا» متفکر مسیحی و نویسنده کتاب «حسین(ع) دراندیشه مسیحیت» می‌گوید: «اگر حسین بن علی(ع) از آن ما بود، به نام او در هر کوی و برزن بیرقی بر می‌افراشتم و جهانیان را به‌نام او به‌سوی مسیحیت فرا می‌خواندیم. شما مسلمانان شآن و پیروان امام حسین(ع) را خوب نمی‌شناسید و پاس نمی‌دارید. در طول تاریخ و پژوهشی که درباره واقعه تاریخی عاشورا داشتیم، شیفته شخصیت امام حسین(ع) شدم، زیرا دیدم که این شخصیت، اقیانوسی از اخلاق، رسالت و وقادت است. امام حسین(ع) خود و خانواده‌اش را فدای رسالت اسلام کرد و با قربانی کردن خود، نه تنها اسلام، بلکه تمام ادیان الهی را احیا کرد.امام حسین(ع) تنها شهید راه اسلام نبود؛ بلکه

و بنای ستم هر چند ظاهراً عظیم و استوار باشد در برابر حق و حقیقت چون برکاهی بر باد خواهد رفت. پیروان وجدان اگر با نظر دقیق اوضاع و احوال آن دوره و پیشرفت مقاصد بنی امیه و وضع(حکومت) و دشمنی و عدالت آنها را با حق و حقیقت بنگرند، بدون تأمل تصدیق خواهند کرد که حسین علیه‌السلام با قربانی کردن عزیزترین افراد خود و با انباشت مظلومیت و حقانیت خود به دنیا درس فداکاری و جانبازی آموخت و نام اسلام و اسلامیان را در تاریخ ثبت و در عالم بلندآوازه ساخت و اگر چنین حادثه جانگزازی پیش نیامده بود قطعاً اسلام به حالت کنونی خود باقی نمی‌ماند و ممکن بود یکباره اسلام و اسلامیان محو و نابود گردند. می‌توان ادعا کرد که تا به امروز تاریخ بشریت نظیر چنین شخص بصیر و فداکار به خود ندیده و نخواهد دید.»

چنان که گفته شد گردهمایی باشکوه اربعین بهترین فرصت برای بازخوانی قیام عاشورا و معرفی حضرت به جهانیان است. چنان که «آنطوان ضو» نیز می‌گوید «امام حسین هنوز هم به روزگار ما مظلوم است» و باید از فرصت عاشورا و اربعین برای رفع مظلومیت از چهره این ایبرمد بزرگ تاریخ استفاده شود. اربعین بهترین فرصتی است که رسانه‌های جهان اسلام و شبکه‌های ماهواره‌ای مختص به شیعیان، این مسائل را شرح دهند. تبیین فلسفه قیام امام حسین(ع)، عدالت‌خواهی، ظلم‌ستیزی، پیگیری عدالت، تسلیم شدن به حکام فاسد و ظالم و لزوم مبارزه با این پدیده‌ها، بسیاری از انسان‌ها در بسیاری از جنگ‌های جهان در طول تاریخ از ایران و روم باستان گرفته جنگ‌های جهانی اول و دوم، کشته شده‌اند شاید برخی از آنها اهداف مقدسی نیز داشته‌اند، اما این تنها امام حسین(ع) بود که در این راه مقدس از همه هستی و نیست خود گذشت و همه را به طبق اخلاص

صدام بر این کشور در حالی که دولت بوش سعی داشت عراق خسته از جنگ و ویرانی را به یک مدل دموکراسی لیبرال غربی در منطقه آشوب زده غرب آسیا تبدیل کند حادثه‌های دیگر رخ داد. در اربعین سرور و سالار شهیدان صدها هزار شیعه عراقی از شهرهای مختلف بصره، بغداد، نجف، سامرا، و… به سمت کربلا راهی شدند و در میان بهت و حیرت سربازان اشغالگر آمریکایی اولین راهپیمایی بزرگ گردهمایی تاریخ را به نام خود زدند. در اربعین سال ۲۰۰۳ بر اساس برآوردها نزدیک به ۳ میلیون عراقی حضور داشتند در حالی که در اربعین سال‌های بعد بر اساس گزارش رسانه‌های عراقی و البته رسانه‌های بین‌المللی تعداد زائران اربعین حسینی از ۲۰ میلیون نفر فراتر رفت و این مراسم تبدیل به باشکوه‌ترین گردهمایی جهان شد و درست به همین دلیل است که پیاده‌روی اربعین از سطح یک عزاداری در محدوده کشور عراق و یا حتی منطقه غرب آسیا خارج شده و ابعاد بین‌المللی به خود گرفته است.

پرسش‌های زیادی درباره این حادثه عظیم مطرح است: چرا با وجود احتمال حملات تروریستی و خطر تکفیری‌های سلفی میلیون‌ها انسان این تهدیدات را به جان می‌خرند و با جان دل راهی پیاده‌روی اربعین می‌شوند؟چرا با وجودی که پیاده‌روی اربعین مختص شیعیان است ولی هزاران نفر از پیروان سایر مذاهب امت اسلامی و حتی پیروان ادیان مثل مسیحیت خود را به کربلا می‌رسانند و در این مراسم باشکوه شرکت می‌کنند؟ چرا اهل سنت عراق در مسیر نجف تا کربلا تمام امکانات مادی و معنوی خود را در اختیار زائران اربعین می‌گذارند و در خدمت رسانی به آنها از یکدیگر سبقت می‌گیرند؟ و بالاخره این که چرا اندیشه‌های و بزرگ‌ترین گردهمایی جهانی از سوی رسانه‌های منطقه‌ای و جهانی با سانسور مواجه می‌شود؟

اهل بیت محور وحدت

پاسخ به پرسش‌های فوق شاید سسهل و ممتنع باشد اما پاسخی هست که همه پاسخ‌ها به این چراها را به هم متصل می‌کنند. پیامبر خاتم حضرت محمد مصطفی(ص) در ماه‌های